

ČESKÁ FEDERACE SPASTIC HANDICAP o.s.

ZÁVĚSNÝ KUŽELNÍK

PRAVIDLA

2 . V Y D Á N Í

Platnost: od 1. 3. 1998
Zpracovatel 2. vydání: Jaroslav Hybš
Zpracovatel 1. vydání: František Janouch
Martina Bohatová

Technická dokumentace: Jaroslav Hybš
Konzultanti: Irena Hybšová
MUDr. Alenka Kalináčová
Marián Lačný
Jaroslav Hybš
Marie Bartošová
Miloslava Horová

Česká federace Spastic Handicap o.s.
Jaselská 355
415 03 Teplice
THE CZECH REPUBLIC

1. VŠEOBECNÁ ČÁST

1.1. POJEM PRAVIDEL

Tato sportovně technická ustanovení vychází ze současného stavu rozvoje závěsného kuželníku v České republice (dále jen ČR). Spolu se soutěžním řádem jsou souborem ustanovením jimiž se řídí soutěže v závěsném kuželníku v národní sportovní federaci Spastic Handicap - Česká federace sportovců s centrálními poruchami hybnosti (dále jen SH). Při jejich sestavování byly použity zkušenosti ze soutěží konaných v posledních letech. Tato pravidla pro sportovce SH určují:

- a) Druhy soutěží a jejich disciplíny.
- b) Základní povinnosti a práva soutěžících.
- c) Rozměry závodiště, hmotnost a rozměry náradí.

1.2. PŮSOBNOST PRAVIDEL

Veškeré soutěže v závěsném kuželníku SH se v ČR mohou konat jen výhradně podle těchto pravidel.

1.3. VÝKLAD ZMĚNY A DOPLŇKY

- a) Změny a doplňky pravidel provádí výhradně výbor SH. TJ a SK sdružené v SH podávají prostřednictvím svých zástupců připomínky k pravidlům.
- b) Výklad pravidel provádí specialista, určený SH.

1.4. DRUHY SOUTĚŽÍ

1.4.1. Mistrovské soutěže

V závěsném kuželníku SH se v ČR vypisují mistrovské soutěže pro jednotlivce a družstva.

1.4.2. Nemistrovské soutěže

v nemistrovských soutěžích se mohou pořádat soutěže jen v disciplínách, uvedených v bodě 2.1.1.

1.4.3. Reprezentační utkání a soutěže

Utání reprezentačních družstev se konají pouze v disciplínách uvedených v bodě 2.1.1.

1.4.4. Povolený počet hodů v jednom dni

Hráči smějí v jednom dnu absolvovat maximálně 120 hodů.

1.5. ÚBOR ÚČASTNÍKŮ SOUTĚŽÍ

1.5.1. Úbor hráčů

- a) Ke všem mezinárodním soutěžím, závodům a utkáním nastupují hráči jednotně

oblečení, právě tak jako k soutěžím družstev na národní úrovni. Sportovní oblečení u ostatních soutěží nemusí být jednotné.

- b) Oblečení hráčů tvoří dres, trenýrky či tepláky, sportovní obuv (výjimkou je ortopedická obuv předepsaná lékařem) a ponožky.
- c) Na úboru hráče je povoleno označení oddílu, sponzorů či jiné organizace, poskytující příspěvek na činnost.
- d) Při reprezentačních utkáních mají hráči na dresu označení státu, může zde být i označení sponzora (podmínky určuje vedení SH).

1.5.2. Úbor trenérů, cvičitelů

Trenér, cvičitel nebo další členové týmu nemusí mít při jeho vedení sportovní oblečení a obuv. V případě reprezentačního utkání musí mít teplákovou soupravu nebo úbor totožný s úborem hráčů.

1.5.3. Úbor rozhodčích

Doporučuje se bílá košile, případně bílý svetr, dlouhé tmavé kalhoty a sportovní obuv.

2. PRAVIDLA HRY

2.1. DISCIPLÍNY

2.1.1. Soutěžní disciplíny

v závěsném kuželniku SH se soutěží v těchto disciplínách:

a) Hody do plných.

Před každým hodem se postaví do základního postavení všech devět kuželek. Závodník vždy hází do plného počtu (tj. do devíti) kuželek.

b) Hody dorážkové

Po každém hodu se odstraní regulérně poražená kuželka a závodník hází do zbylých. Pokud padne poslední kuželka z devíti, pak se znovu postaví na další hod základní postavení t.j. všech devět kuželek.

c) Hody sdružené

Tato soutěž je kombinací obou předešlých. První polovina hodů se hází do plných podle odst. a) a druhá se hází dorážkovým způsobem podle odst. b).

2.1.2. Hodnocení poražených kuželek

Každá regulérně poražená kuželka se hodnotí jedním bodem.

2.1.3. Parita počtu hodů na jedné hrací soupravě

Každá vyhlášená soutěžní kategorie musí uskutečnit stejný počet soutěžních hodů na stejných hracích soupravách a to buď na jedné, nebo několika. Není tedy dovoleno například to, aby v soutěži družstev jedno družstvo hrálo na jedné hrací soupravě a druhé na soupravě jiné. Možné však v rámci tohoto příkladu je, aby při soutěži družstev stejný počet hráčů obou družstev hrál na soupravě jedné a zbylý stejný počet hráčů obou družstev na soupravě druhé.

2.2. HRA

2.2.1. Hrací doba

a) Časový limit lze uplatnit pouze tehdy, jeli k dispozici časomíra umožňující zastavení času (např. šachové hodiny, nebo stopky)

b) Časový limit na jeden hod je 10 sekund. Měří se od podání koule závodníkovi do opuštění ruky závodníka. Časový limit platí pro celou sérii (např. při 20 hodech uplyne časový limit po 5 minutách = 300 sekundách). Počítá se zvlášť pro cvičné hody a zvlášť pro vlastní soutěž.

c) Překročí-li hráč vlastní vinou časový limit, nesmí pokračovat ve hře a započítává se mu pouze bodový zisk, dosažený do vyčerpání časového limitu.

d) Při překročení časového limitu u cvičných hodů musí hráč na pokyn rozhodčího ukončit rozcvičování. Limit se přitom počítá souhrnně pro všechny cvičné hody.

2.2.2. Začátek a konec hodu a startu

- a) Za začátek startu jednotlivce v bloku se považuje pokyn rozhodčího k zahájení hry.
- b) Za začátek hodu se považuje pokyn rozhodčího soupravy, nebo podavače koule „HRA“. Tento pokyn musí být dán nahlas a zřetelně tak, aby jej slyšel jak hráč tak i časoměřič.
- c) Za ukončení hodu se považuje okamžik kdy koule opustí ruku hráče.
- d) Za ukončení startu jednotlivce v bloku se považuje pokyn rozhodčího k opuštění hracího prostoru po ukončení hry.

2.2.3. Regulérně poražené kuželky.

Kuželky musí být poraženy pouze nárazem zezadu, t.j. koulí, která míří směrem k hráči, aniž se předtím čehokoli dotkla. Přitom se smí odhazovat pouze směrem od sloupu s ramenem. Počítají se pouze:

- a) kuželky poražené přímo koulí.
- b) kuželky poražené nárazem regulérně poražené kuželky do druhé.

Koule musí být zachycena (rozhodčím soupravy, nebo podavačem koulí) v okamžiku, kdy se přestane pohybovat směrem k závodníkovi.

2.2.4. Neregulérně poražené kuželky.

- a) Kuželky, které byly poraženy koulí zepředu (viz 2.2.3), tedy při pohybu koule směrem od závodníka.
- b) Kuželky poražené kuželkou, či kuželkami, které byly sraženy neregulérně podle bodu 2.2.4 a).
- c) Koule se před stykem s kuželkami dotkla sloupu s ramenem.
- d) Kuželky, které porazila obsluha kuželníku při odstraňování kuželek, poražených v předchozím hodu.

2.2.5. Důvody k opakování hodu :

- a) Jestliže cizí těleso nebo osoba, která je v hracím prostoru nebo se do něj dostane, změní směr hozené koule. Za cizí těleso se považuje i neodklizená kuželka při hodech dorážkových.
- b) Pokud osoba chytající kouli ji zachytí dříve než koule projde nad ložiskovým křížem při pohybu směrem k hráči.
- c) Pokud hráč ovlivněn vnějšími okolnostmi nemůže správně odhodit kouli (např. při vběhnutí cizí osoby na hrací plochu, nebo při podobném vyrušení závodníka v průběhu odhodu).
- d) Ovlivní-li výsledek hodu jiné vnější okolnosti, na kterých nemá hráč účast (např. utržení koule z lanka a podobně).

Ve všech těchto případech se hod, ani případně dosažený výkon do výsledku nezapočítávají. Pokud se měří čas nastavuje se o dalších 10 sekund.

2.2.6. Odebírání poražených kuželek

Při dorážkových hodech jsou rozhodčí povinni zajistit průběžné odebírání poražených kuželek mezi jednotlivými hody.

2.3. PŘESTUPKY

2.3.1. Výčet přestupků hráčů

- a) Pokud se hráč ve třídě V, nebo VS, dotkne nohou země při provádění hodu.
- b) Nesportovní chování hráče (např. nevhodná gestikulace hráče vůči verdiktu rozhodčího, slovní výpady, pokřikování, atd.)
- c) Opustí-li hráč bez souhlasu rozhodčího hrací prostor po ukončení části hry.
- d) Hlasitá konverzace hráče s trenérem nebo diváky.

2.3.2. Více přestupků při jednom hodu

Dopustí-li se hráč při provádění jednoho hodu více přestupků, klasifikuje se to jako jeden přestupek.

2.3.3. Udělení žluté karty

Při prvním přestupku hráče v jednom závodě udělí rozhodčí hráči žlutou kartu a v záznamu hodu dosažený výkon červeně zakroužkuje. Dosažený výkon se do výsledku započítává.

2.3.4. Udělení žlutočervené karty

Při druhém a každém dalším přestupku hráče v jednom závodě udělí rozhodčí hráči žlutočervenou kartu (nebo současně žlutou a červenou) a v záznamu hodů škrtně červeným křížkem výkon dosažený tímto hodem. Tento hod se do celkového počtu hodů započítává, výkon dosažený tímto hodem nikoli.

2.3.5. Převzetí přestupků střídaného hráče

Při utkání družstev přejímá střídající hráč zaznamenané přestupky střídaného hráče.

2.3.6. Osoby s povoleným vstupem do hracího prostoru

Do hracího prostoru smí vstoupit jenom hráč, osoba podávající koule, stavěč (nebo stavěči) kuželek a rozhodčí. Trenér, nebo cvičitel smí pouze pomoci závodníkovi při umístění vozíku do správné odhodové polohy a po té opustí hrací plochu. Pokud si hráč během hry přeje změnit polohu vozíku, přeruší rozhodčí hru a povolí vstup trenéra, nebo jiného člena doprovodu. Hru zahájí opět po té co tyto osoby opustí hrací plochu. Upravování polohy závodníka a povolení vstupu trenéra (či jiného člena doprovodu) na hrací plochu nesmí být záminkou ke zdržování hry a k podávání instrukcí hráči. Pokud tímto způsobem zneužije trenér toto pravidlo je to považováno za přestupek.

2.3.7. Osoby, podávající koule hráči

Koule zásadně nepodávají členové doprovodu hráče (trenér, cvičitel, atd.). Podávat je smí pouze rozhodčí soupravy nebo pořadatelem určená osoba, která nesmí hráče koučovat, radit mu, směřovat vypuštění koule a pod. Tato osoba zároveň zachytává kouli při zpětném pohybu směrem k hráči, tak aby nedošlo ke zranění hráče.

2.3.8. Přestupky trenérů, cvičitelů a doprovodu

- a) Trenér, cvičitel či jiný člen doprovodu nesmí rušit ostatní hráče ani nesportovně vystupovat. Nesmí hlasitě ani jinak radit hráči při hře. V případě porušení tohoto

ustanovení má rozhodčí po předchozím napomenutí právo tyto osoby z hracího prostoru vykázat.

- b) Jako přestupek trenéra (cvičitele, doprovodu) se hodnotí i přestupek hráče dle pravidla 2.3.1. d).
- c) Pokud trenér zdržuje průběh hry trvale neoprávněnými protesty (viz. čl. 2.3.13).

2.3.9. Potrestání nulovým záznamem před hodem:

Rozhodčí je povinen provést hráči nulový záznam před hodem v těchto případech :

- a) Za značkování v hracím prostoru.
- b) Za hrubé nespportovní chování.
- c) Při udělení žlutočervené karty hráči (viz pravidlo 2.3.4.), pokud byla tato karta udělena ještě před provedením hodu.

Nulový záznam se provede v zápisu červeným křížkem v kolonce příslušného hodu.

2.3.10. Udělení červené karty

- a) Za opakované nespportovní chování, když za týž přestupek byla hráči udělena alespoň žlutá karta.
- b) Za velmi hrubé nespportovní chování (i bez předchozího udělení žluté či žlutočervené barvy).

Při vyloučení udělí rozhodčí hráči červenou kartu, odebere mu členský průkaz SH a ten spolu se zdůvodněním vyloučení a popisem události odešle řídicímu orgánu soutěže, nebo výboru SH.

Při soutěži družstev může za vyloučeného hráče nastoupit náhradník, pokud ještě během utkání ke střídání nedošlo.

2.3.11. Řešení pokračování hry a cvičných hodů při přerušení.

Dojde-li k přerušení hry z důvodů, které nemůže hráč ovlivnit a trvá-li toto přerušení déle jak 5 minut má hráč nárok na další cvičné hody, které se nezapočítávají do časového limitu hry. Platí však pravidlo 10 sekund na jeden hod.

2.3.12. Nejnižší přípustná venkovní teplota

Pokud venkovní teplota vzduchu klesne pod 10°C, může se utkání uskutečnit pouze za souhlasu všech zástupců zúčastněných týmů a zdravotníka. V tomto případě se musí vzít v úvahu další faktory jako síla větru, vlhkost vzduchu oblačnost apod. Pokud je teplota vzduchu nižší než 5°C utkání nelze uskutečnit.

2.3.13. Protesty v průběhu hry

Hráč, trenér nebo vedoucí družstva má právo protestovat v průběhu hry u rozhodčího soupravy v těchto případech:

- a) hrací souprava neodpovídá předpisům
- b) rozhodčí nahlásil nesprávně počet dosažených bodů nebo zapisovatel nesprávně opakoval.
- c) rozhodčí soupravy rozhoduje v rozporu s pravidly

Pokud rozhodčí soupravy neuzná protesty má právo se obrátit na hlavního rozhodčího.

2.3.14. Protesty po skončení soutěže

Protesty se podávají nejpozději do 10 minut po skončení turnaje. Podávají je hráči nebo

jejich trenéři (u závodníků do 18-ti let výhradně dospělý člen výpravy mateřského sportovního klubu závodníka, který se cítí být poškozen) k rukám ředitele závodu spolu s vkladem 100,- Kč. Při kladném vyřízení protestu se vklad vrací v plné výši, v případě zamítnutí protestu vklad propadá ve prospěch pořadatelského klubu. Protest, nedoložený vkladem se neřeší. Nepřijímají se protesty, které nelze zpětně ověřit (např. nesprávně zapsaný počet bodů při určitém hodu). Takovéto protesty je nutno podat okamžitě rozhodčímu soupravy, případně hlavnímu rozhodčímu.

2.4. START JEDNOTLIVCŮ

2.4.1. Věkové a pohlavní kategorie

- a) Věkové kategorie se určují podle ročníku narození, měsíc narození se nebere v úvahu. Rozhodující je věk, který závodník dosáhne (nebo dosáhl) v roce konání soutěže.
- b) **Muži, ženy** : Všichni, kteří v roce konání závodu dosáhli nebo dosáhnou 18-ti let.
- c) **Junioři, juniorky** : Všichni, kteří v roce konání závodu dosáhli či dosáhnou věku v rozpětí 16 až 19 let. Znamená to, že pro plynulejší přechod mezi dospělými jsou zařazeny dva prolínací ročníky (18 a 19-letí). Při nominaci na závody rozhodne vysílající složka o tom, zda hráče zařadí mezi juniory či mezi dospělé. Přitom by mělo platit, že hráč s reprezentačními ambicemi by měl závodit s dospělými.
- d) **Starší žáci, žákyně** : Všichni, kteří v roce konání závodu dosáhli či dosáhnou věku v rozpětí 14-15 let.
- e) **Mladší žáci, žákyně** : Všichni, kteří v roce konání závodu dosáhli nebo dosáhnou 13 let, nebo jsou mladší. Přitom je pro kuželkářský sport doporučen minimální věk 6 let. hráči, kteří tohoto věku v roce konání závodu nedosáhli nebo nedosáhnou, musí mít na přihlášce povolení lékaře.

2.4.2. Zdravotní třídy a určení odhodové polohy

- a) Vozičkáři spastici - třída VS (hráči zařazení podle klasifikace CP-ISRA do třídy C1 až C6 sedící na vozíku a nohy mající na opěrkách, které jsou součástí vozíku; nesmějí se jimi dotknout v průběhu hodu země)
- b) Vozičkáři ostatní - třída V (hráči s nespastickým postižením, nezařaditelní podle klasifikace CP-ISRA, kteří v běžném životě používají, nebo by měli používat vozík. Platí pro ně pravidlo, že při odhodu musí mít nohy umístěné na opěrkách, které jsou součástí vozíku a nesmějí se jimi dotknout v průběhu hodu země)
- c) Berličkáři spastici - třída BS (hráči, zařazení podle klasifikace CP-ISRA do třídy C5 až C6 kteří používají, nebo by měli trvale používat opěrnou pomůcku, nebo chodítko. Hrají ze sedu na židli, nebo speciální sedače.
- d) Berličkáři ostatní - třída B (hráči s nespastickým postižením, nezařaditelní podle klasifikace CP-ISRA, kteří v běžném životě používají, nebo by měli používat opěrnou pomůcku, nebo s takovým postižením horních končetin, které jim znesnadňuje odhod koule, či správné cílení. Hrají ze sedu na židli, nebo speciální sedače.)

2.4.3. Prezentace závodníků a rozlosování

v soutěži jednotlivců provede rozhodčí na základě provedené prezentace nejpozději 15 minut před zahájením soutěže rozlosování pořadí startu jednotlivých hráčů.

2.4.4. Start hráčů po blocích

Při sdružených hodech musí všichni hráči odházet nejprve 20 hodů do plných a pak nastupují ve stejném pořadí k soutěži 20 hodů dorážkových. Musí být snahou pořadatele zajistit průběh soutěže tak, aby soutěže do plných a dorážkové proběhly pokud možno v jednom bloku (nepřerušovaně 20 hodů na jedné kuželníkové soupravě). Pokud se pořadatel z organizačních důvodů rozhodne rozdělit soutěž do bloků (polovina hodů na jedné a druhá polovina na druhé kuželníkové soupravě) musí bezpodmínečně dodržet pravidlo o paritě počtu hodů 2.1.3. Omezení počtu hráčů

- a) Je-li předpoklad tak vysokého počtu závodníků, že převyšuje kapacitu hracích souprav je třeba provést eliminaci počtu závodníků. Děje se tak v zásadě dvěma způsoby:
 - aa) Vypsáním výkonnostních limitů v propozicích soutěže.
 - ab) Provedením eliminace po první polovině celkového počtu hodů.
- b) Mnohem správnější je způsob první, proto způsob druhý lze uplatnit jen vyjimečně za nouzové situace, vzniklé vinou pořadatele při špatném odhadu počtu potenciálních výkonnostně vhodných účastníků soutěže.

2.4.5. Slučování kategorií

Na národní úrovni není povoleno jakékoli slučování kategorií věkových, pohlavních, ani zdravotních. Vyhodnocuje se každá zvlášť bez ohledu na počet startujících. Pokud se při soutěži udělují medaile či tituly platí pravidlo „minus jeden“. To znamená že při startu čtyř závodníků v dané soutěži se udělují medaile závodníkům na 1., 2. a 3. místě; při účasti 3 závodníků pouze na 1. a 2. místě a při účasti dvou pouze závodníkovi na 1. místě. Pokud startuje závodník v kategorii sám medaile se neuděluje. Vyjimkou je případ, kdy závodník překoná platný národní rekord v dané kategorii.

2.4.6. Zpracování výsledků

- a) Pořadatel je povinen uvést na začátek a konec výsledků:
 - aa) v záhlaví - místo konání
 - ab) - datum konání (koná-li se závod v 1 dnu)
 - ac) - vlastníka hrací soupravy
 - ad) - celkový počet hracích souprav v areálu s uvedením jejich číslování
 - ae) na konci - počet protestů
 - af) - kompletní jména hráčů potrestaných kartami
 - ag) - kompletní jména zraněných hráčů
 - ah) - technické závady na hracích soupravách (uvést číslo soupravy)
 - ai) - jiné mimořádné události
 - aj) - jméno a podpis ředitele závodu
 - ak) - jméno a podpis hlavního rozhodčího
 - al) - jméno a podpis delegáta SH (byl-li určen)
- b) Pořadatel je povinen uvést do výsledků v každé soutěži její přesný název a navíc ještě:
 - ba) datum konání (byl-li závod rozložen do více než 1 dne)
 - bb) Číslo (nebo čísla) hrací soupravy (souprav), na které byla soutěž odehrána
 - bc) Pořadí hráče (umístění v závodě)
 - bd) Příjmení hráče
 - be) Jméno hráče

- bf) Poslední dvojčíslí ročníku narození hráče
- bg) Soutěžní třída hráče dle článku 2.3.2
- bh) Výkon hráče v soutěži (při soutěži 40 hodů sdružených uvést zvlášť výkon v soutěži do plných a zvlášť v soutěži dorážkové včetně jejich součtu)
- bi) Pokud hráč z jakýchkoli důvodů soutěž nedokončil napíše se mu do sloupce výkon značka WO.
- bj) Hráč který se neprezentoval se uvede na konci příslušné soutěže a do sloupce výkonů se mu zapíše značka NP.
- c) Výsledkovou listinu vyhotoví pořadatel v tolika provedeních, aby originál mohl být zaslán metodikovi SH (nebude-li později určeno jinak) a po jednom výtisku obdržely mateřské sportovní kluby všech zúčastněných hráčů včetně těch, jejichž řádně přihlášení hráči se neprezentovali.

2.4.7. Hodnocení výkonu hráče

Výkon hráče v závodě je dán součtem regulérně poražených kuželek (viz pravidlo 2.2.3), přičemž za každou takto poraženou kuželku se započítává jeden bod.

2.4.8. Záznam výkonu hráče, který závod nedokončil

hráči, který z jakýchkoli důvodů ze závodu odstoupil, nebo byl vyloučen, se jako celkový výsledek uvádí ve výsledkové listině součet bodů, kterých hráč dosáhl do okamžiku odstoupení nebo vyloučení.

2.4.9. Cvičné hody

- a) Hráč má nárok na cvičné hody na každé hrací soupravě, na které závod absolvuje.
- b) hráč nemusí vyčerpat plný počet cvičných hodů, na které má nárok.
- c) Pro tyto hody platí časový limit, uvedený v pravidle 2.2.1.
- d) Důvody a způsob získání nároku na další cvičné hody nad rámec počtů uvedených v pravidle 2.3.13 e) je popsán v pravidle 2.2.11.
- e) Při zahájení hry na každé kuželníkové soupravě má hráč nárok na 3 cvičné hody. Při přerušování hry podle čl. 2.2.12, nebo při zahájení dalšího bloku na téže kuželníkové soupravě má hráč nárok na další 2 cvičné hody.

2.4.10. Řešení nerozhodného výsledku (plichty)

v případě, že po skončení soutěže mají závodníci téže kategorie stejný počet bodů, rozhodují tato hlediska v pořadí, jak jsou uvedena :

- a) Větší výkon v soutěži dorážkové
- b) menší počet hodů s nulovým výsledkem
- c) větší počet devítek
- d) větší počet osmiček
- e) Větší počet sedmiček, šestek, pětek... atd. . . . dvojek.
- f) Trvá-li plichta po vyčerpání předchozích hledisek, jsou hráči ve výsledkové listině zařazeni na stejné dělené místo (např.1.- 2. , 5.- 7. , atp.)

2.5. START DRUŽSTEV

2.5.1. Počet členů družstva

- a) Jedno družstvo tvoří čtyři hráči.
- b) Právoplatnými členy (z pohledu čerpání nároků) jsou ještě trenér, zdravotník a řidič (ten jenom u hostů).

2.5.2. Soutěže družstev

Soutěže družstev jsou shodné se soutěжами jednotlivců.

- a) 20 hodů do plných
- b) 20 hodů dorážkových
- c) 40 hodů sdružených

2.5.3. Složení družstva

Družstvo může být složeno z hráčů různých tříd, věkových a pohlavních kategorií.

2.5.4. Hodnocení výkonu družstva

Výkon družstva je tvořen součtem bodů nejlepších tří hráčů. Výkon hráče, který ve čtveřici dosáhl nejhoršího výkonu se do hodnocení družstva nezapočítává. Tento výkon však se však počítá pro uznání rekordu v dané třídě a věkové kategorii, nebo pro určení místa v žebříčku.

2.5.5. Nahlášení sestavy družstva

Trenér družstva (může být i hrající) nahlásí rozhodčímu nejpozději 15 minut před začátkem utkání či soutěže kompletní sestavu družstva včetně pořadí v jakém budou nastupovat v soutěži. Nahlásí také trenéra, případně vedoucího družstva. Dále nahlásí hráče, kteří se účastní mimo soutěž, případně mohou nastoupit jako náhradníci.

2.5.6. Pořadí hráčů družstva na startu

- a) Pořadí nástupu hráčů téhož družstva na start je dáno pořadím hráčů, jak je uvedl trenér v soupisce.
- b) Pořadí nástupu hráčů jednotlivých družstev určuje soutěžní řád, nebo jej určí rozhodčí losem.

2.5.7. Střídání hráčů družstva

- a) Pokud dojde během hry k nezaviněnému odstoupení hráče ze soutěže, může jej nahradit hráč družstva, který doposud startoval mimo soutěž.
- b) Při střídání nelze slučovat body náhradníka s body odstoupivšího hráče (tzn. pokud dojde k vystřídání hráče např. po 12. hodu dorážkovém, pak náhradník nastoupí do družstva se svými body za hru do plných a dorážkové hody musí odehrát celé).

2.5.8. Zpracování výsledku utkání družstev

- a) Výsledky utkání zpracuje pořadatel na zvláštním formuláři, vyplněném se všemi náležitostmi.
- b) Výsledkový formulář vyhotoví trojmo. Originál zašle řídicímu orgánu soutěže (dále jen ŘOS) a po jednom vyhotovení předá oběma družstvům (v případě víceutkání

musí výsledkovou listinu obdržet každé zúčastněné družstvo).

- c) Zvláštní ustanovení platí pro soutěže na dálku. Tato budou zahrnuta do propozic těchto soutěží.

2.5.9. Řešení plichty v utkání družstev

Vítězem utkání družstev se stává v případě nerozhodného součtu bodů tří nejlepších členů družstva to družstvo, které:

- a) má mezi sebou hráče s vyšším celkovým výsledkem, než nejlepší hráč druhého družstva (družstev).
- b) pokud je i zde shoda rozhoduje lepší výsledek v dorážce
- c) pokud dále trvá shoda přesouvá se toto porovnání na druhého v pořadí družstva atd.

2.5.10. Soutěže družstev

v této fázi rozvoje závěsného kuželníku a ekonomických možností sportovních klubů SH v České republice se proponuje uskutečnění těchto druhů soutěží družstev:

- a) Jednorázová nebo vícekolová soutěž družstev současně pořádaná s turnajem jednotlivců, kdy jeden výkon se započítává jak do soutěže jednotlivců, tak do soutěže družstev. Takto lze pořádat jak soutěže mistrovské, tak i nemistrovské.
- b) Jednorázová utkání (či víceutkání) mistrovská anebo nemistrovská.
- c) Celoroční dlouhodobá vícekolová nemistrovská Či mistrovská soutěž konaná na dálku, kdy potvrzením regulérnosti dosažených výkonů je fyzická přítomnost jednoho dospělého delegáta, který musí být z jiného sportovního klubu. Okruh delegátů jmenuje výbor SH na základě návrhů svých TJ a SK. Delegát (vedoucí družstva hostů) má za povinnost zkontrolovat totožnost závodníků domácích a dohlédnout na regulérnost výkonů v souladu s těmito pravidly. Jestliže se k utkání dostaví také hráči hostů, jejich totožnost zkontroluje rozhodčí. Z toho plyne, že i při takovéto soutěži lze některá utkání odehrát nikoli na dálku.
- d) Kombinace předchozích způsobů dle ekonomických možností TJ a SK, sdružených do SH.

2.5.11. Hodnocení dlouhodobých (vícekolových) soutěží družstev

- a) Za každé vítězné utkání v jednom kole získává družstvo body podle umístění a počtu družstev přihlášených do soutěže. Platí pravidlo že poslední družstvo dostává jeden bod, předposlední 2 body atd. až první dostane tolik bodů, kolik je družstev plus jeden bod za vítězství. Následuje tabulka s příklady:

Pořadí	Počet družstev					
	3	4	5	6	7	8
1.	4	5	6	7	8	9
2.	2	3	4	5	6	7
3.	1	2	3	4	5	6
4.		1	2	3	4	5
5.			1	2	3	4
6.				1	2	3
7.					1	2
8.						1

- b) Prohraje-li některé z řádně přihlášených družstev své utkání kontumačně, nezapočítává se mu do tabulky žádný bod.
- c) Při rovnosti hlavních bodů v tabulce (získaných podle pravidla 2.4.11 a,b,) rozhodují o umístění v tabulce následující hlediska v pořadí, jak jsou uvedena:
- ea) Vyšší celkový součet bodů z jednotlivých kol (počet shozených kuželek)
 - eb) Vyšší výsledek družstva v kterémkoli kole soutěže.
 - ec) Vyšší výsledek jednotlivce ze všech kol soutěže.
 - ed) Pokud nadále trvá rovnost bere se výsledek druhého nejlepšího pak třetího a po vyčerpání těchto možností se družstva dělí o umístění.
- f) Vedoucí soutěže je povinen do 21 dnů po obdržení všech výsledků příslušného kola soutěže rozeslat všem zúčastněným družstvům soutěžní bulletin, kde kromě tabulky (tabulek) bude vždy uvedeno průběžné pořadí jednotlivců podle dosažených výkonů a to pro každou hráčskou kategorii zvlášť. Vedoucího soutěže jmenuje výbor SH.
- g) Další náležitosti jsou uvedeny v propozicích soutěže.

3. HRACÍ SOUPRAVA

3.1. ZÁVODNÍ POLE

3.1.1. Sloup s ramenem

Technický popis a rozměry jsou uvedeny v příloženém plánu.

3.1.2. Ložiskový kříž

Ložiskový kříž je umístěn tak, jak je popsáno v příloženém plánu. Je sestaven z devíti ložisek, která jsou umístěna ve čtvercovém kovovém rámu o úhlopříčce 1000 mm (± 2 mm). Tento kříž je zasazen do betonového podkladu tak, aby ložiska pro kuželky usazená do ložiskového rámu byla na úrovni povrchu závodního pole. Rovina, která prochází úhlopříčkou ložiskového kříže a je kolmá na povrch závodního pole musí současně procházet osou sloupu a závěsem lanka.

3.1.3. Lanko

Způsob zavěšení je vyznačen na příloženém plánu. Namísto ocelového lanka může být použit i řetěz s menšími oky. V místě upevnění na kouli musí být lanko bandážováno nejméně do vzdálenosti 20 cm od koule, tak aby nemohlo dojít k poranění ruky při odhodu o upevňovací součásti, nebo o roztřepený konec lanka. Bandáž může být provedena z jakéhokoli materiálu, který není zdravotně závadný a nemůže způsobit poranění ruky (např. zdravotnická leukoplast, silná bužírka, kůže apod.)

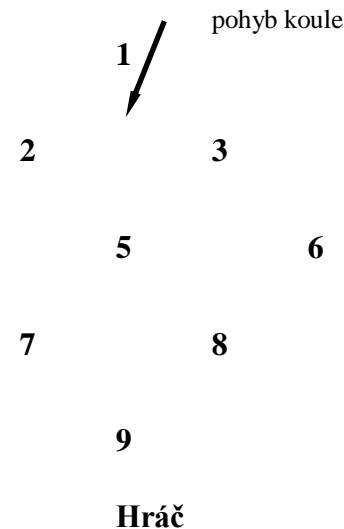
3.1.4. Koule

- a) Koule se vyrábějí z umělé hmoty. V České republice se používají pouze novotexové a leukoritové koule.
- b) Hmotnost koule je 2850 (± 20) gramů před vyvrtáním otvoru pro spojovací očko na upevnění lana (řetězu).
- c) Průměr koule je 160 mm (± 5 mm) a to ve standardní velikosti pro všechny kategorie.
- d) Povrchová tvrdost koule má být 70 až 80 Shore D při teplotě 20° C.
- e) Koule je zavěšena na lanku tak, aby se dotýkala z vnější strany kuželky nevíce vzdálené od sloupu a mezera mezi povrchem závodního pole a koulí byla v rozmezí 40 (± 20) mm.

3.1.5. Kuželky

- a) Ve většině soutěží se používají kuželky celoplastické, které musí odpovídat stanoveným parametrům (co do rozměru a hmotnosti). Připouští se i používání dřevěných kuželek, ty se však v současné době v České republice již nevyrábí.
- b) Označení kuželek čísly se pro orientaci provádí podle jejich rozmístění na ložiskovém rámu z pohledu od kuželky, která je hráči nejvíce vzdálena.

- ba) Ložisko a kuželka na předním rohu je č.1 - přední roh
- bb) č.2 - levá přední dáma
- bc) č.3 - pravá přední dáma
- bd) č.4 - levý roh
- be) č.5 - král
- bf) č.6 - pravý roh
- bg) č.7 - levá zadní dáma
- bh) č.8 - pravá zadní dáma
- bi) č.9 - zadní roh
- c) Rozměry kuželek jsou rovněž podrobně uvedeny v příloženém plánu. Zde uvádíme jen míry základní:
- ca) Všechny kuželky (mimo č.5 - krále) jsou vysoké 400 mm ($\pm 1,5$ mm).
- cb) Kuželka č.5 - král je vysoká 430 mm (+ 1,5 mm).
- cc) Příčné průřezy, kolmé na osu kuželky jsou kruhové a vytvářejí předepsaný profil kuželky. Podle tvaru rozeznáváme :
- cca) základnu (patu)
- ccb) trup
- ccc) krk
- ccd) hlavu
- cd) Základním požadavkem v rozměru je, aby průměr základny (paty) byl 65 mm, boční profil této základny přecházel v obloučku do vlastní základny.
- ce) Průměr profilu kuželky od výšky 50 do 160 mm je 100 mm (mm).
- cf) Kuželka č.5 (král) musí mít čepičku.
- cg) V patě kuželky je v její podélné ose vyvrtán do hloubky 50 mm od dosedací plochy otvor o průměru 20 mm
- ch) V patě je usazena ocelová kulička o průměru 19 mm, kterou tlačí ocelová pružina nebo gumový váleček do otvoru ocelové příložky o průměru 55 mm a tloušťce 5 mm. Tato příložka může být z umělé hmoty. Příložka je zapuštěna do dosedací plochy kuželky. Uprostřed příložky je kruhový otvor, jímž ocelová kulička vystupuje ze základny kuželky svojí jednou třetinou ven.
- d) Hmotnost kuželky je 1750 - 1800 gramů. U kuželky č. 5 (krále) s čepičkou je hmotnost 1800 - 1850 gramů (± 30 gramů).
- e) Povrchová tvrdost kuželky má být 45 až 50 Shore D při teplotě 20°C.



3.1.6. Rozměry jednotlivých částí závodního pole

Rozměry jednotlivých částí závodního pole hrací soupravy závěsného kuželníku jsou uvedeny na příložené technické dokumentaci.

3.2. DOPLŇKY HRACÍ SOUPRAVY

3.2.1. Hlediště

Hlediště je zpravidla tvořeno přenosnými zahradními lavičkami. Pokud je to možné,

vybudujeme hlediště stabilní. Při umístování laviček at' již přenosných nebo stabilních nesmíme zapomenout dodržet jejich vzdálenost od hracího pole, která musí být při závodech vyznačena čarami, nebo vymezena přenosnou či stabilní zábranou. Je to základní bezpečnostní pravidlo !

3.2.2. Šatna

Bylo by vhodné, aby v těsném sousedství závodní soupravy byla šatna, nejlépe s umývárnou nebo se sprchami s teplou a studenou vodou a toaletou.

3.2.3. Klubovna

Je také žádoucí, aby poblíž byla prostorná klubovna , zejména pro možnost pobytu hráčů za horšího počasí.

3.2.4. Výsledková tabule

Bud' poblíž hrací soupravy nebo v klubovně je umístěná výsledková tabule, která je během závodu průběžně doplňována.

3.2.5. Lékárnička

Na vhodném místě poblíž hrací soupravy musí být k dispozici lékárnička pro potřeby první pomoci.

3.2.6. Teploměr

u hrací soupravy musí být k dispozici venkovní teploměr, aby bylo při zhoršeném počasí zjistit, zda teplota neklesla pod povolenou hranici 10° C či 5° C.

3.2.7. Zastřešení

Pokud je to v možnostech majitele hrací soupravy, měl by při výstavbě pomýšlet i na jednoduché zastřešení, aby bylo možné hrát či trénovat i za horšího počasí.

3.2.8. Časomíra

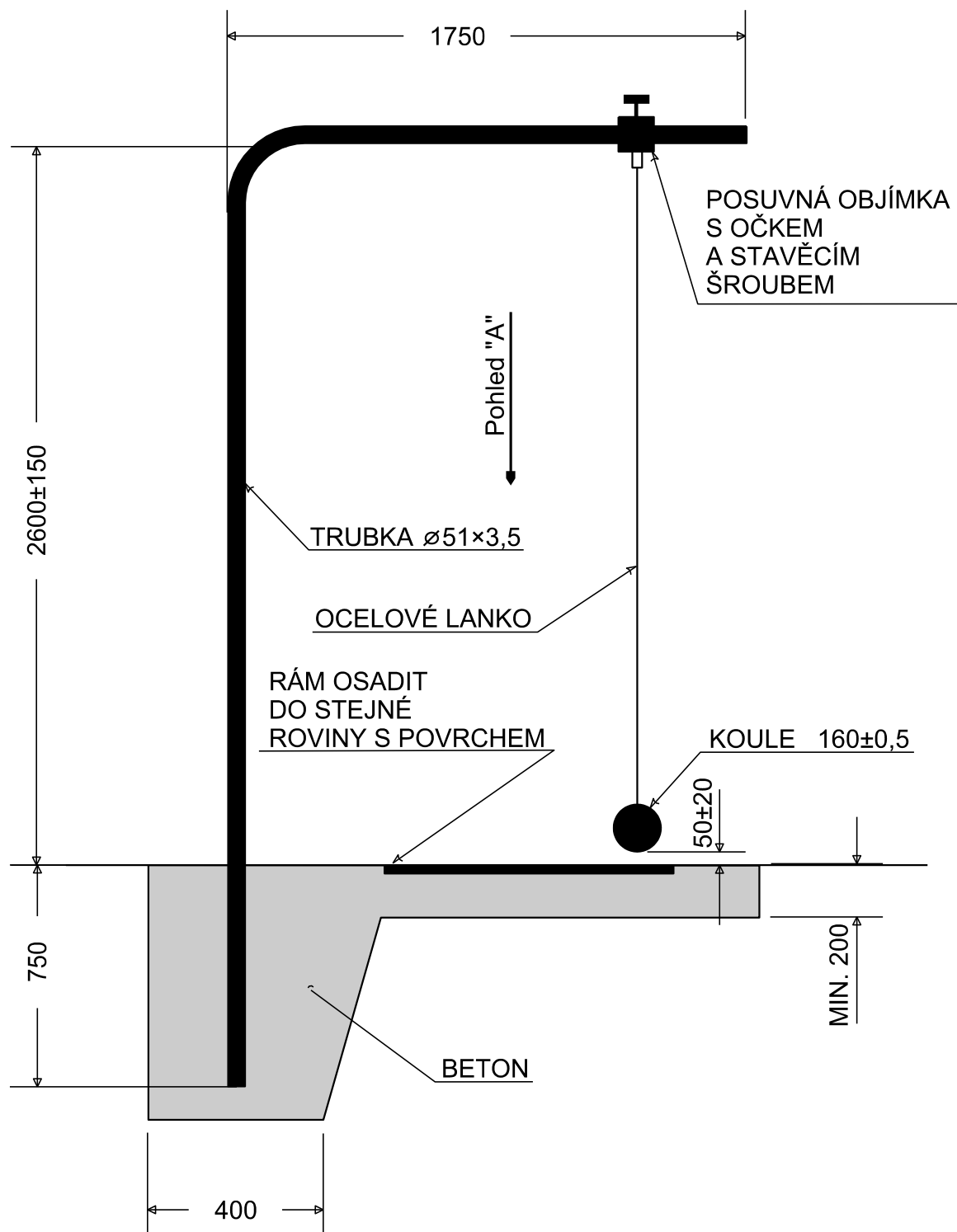
Je elektronické zařízení, které pomocí číslicového zařízení odměřuje stanovený časový limit a je ovládáno z panelu od stolku zapisovatele. Elektronické zařízení také může být nahrazeno šachovými hodinami. Výbava časomírou pro závody SH však není povinná.

3.3. DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ

Pro všechna utkání a soutěže Spastic Handicap se musí používat předepsaná Výbava a hrací pole o předepsaných rozměrech. Dokumentace závěsného kuželníku je v příloze.

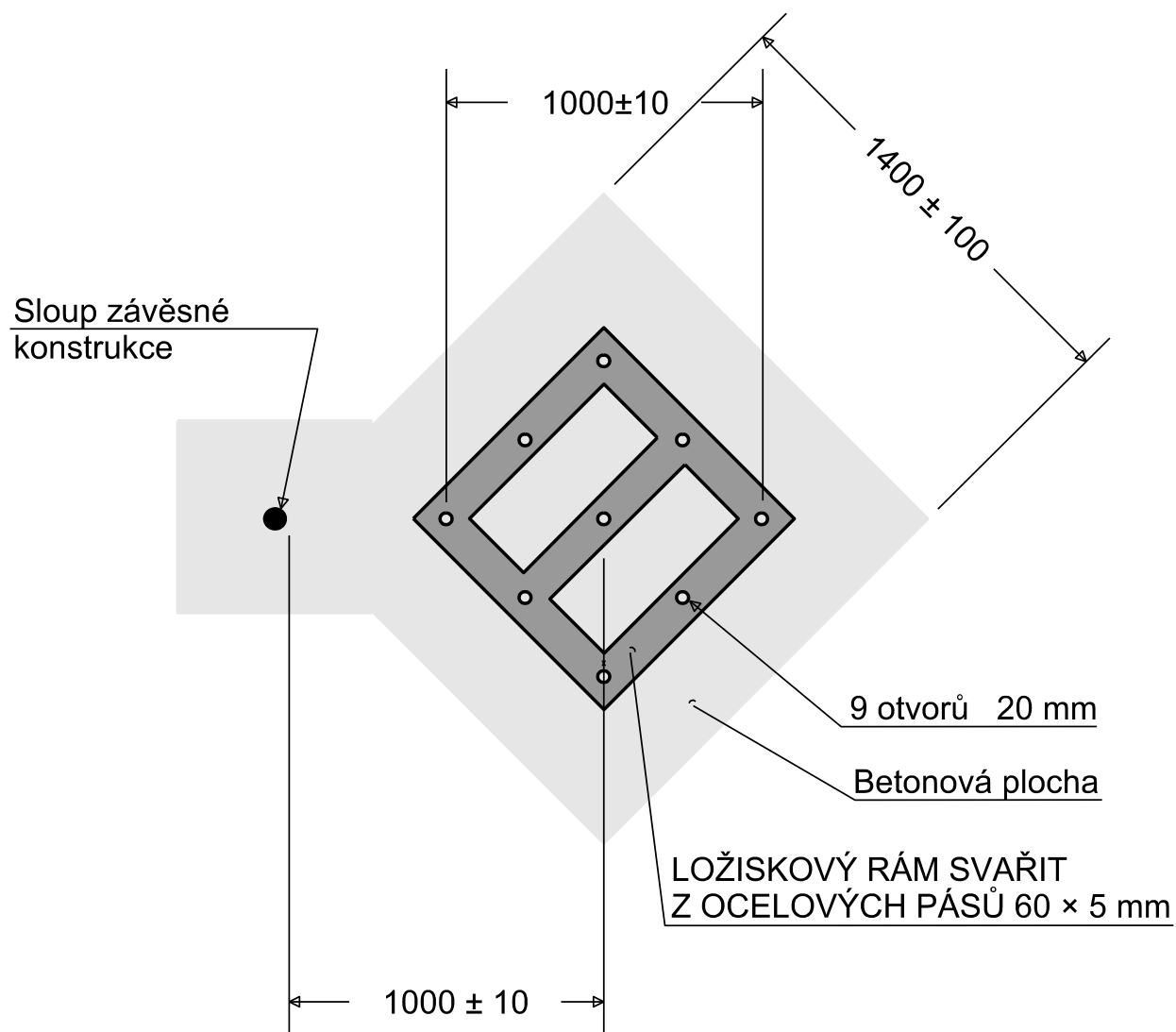
4. Přílohy

4.1. KUŽELNÍKOVÁ SOUPRAVA



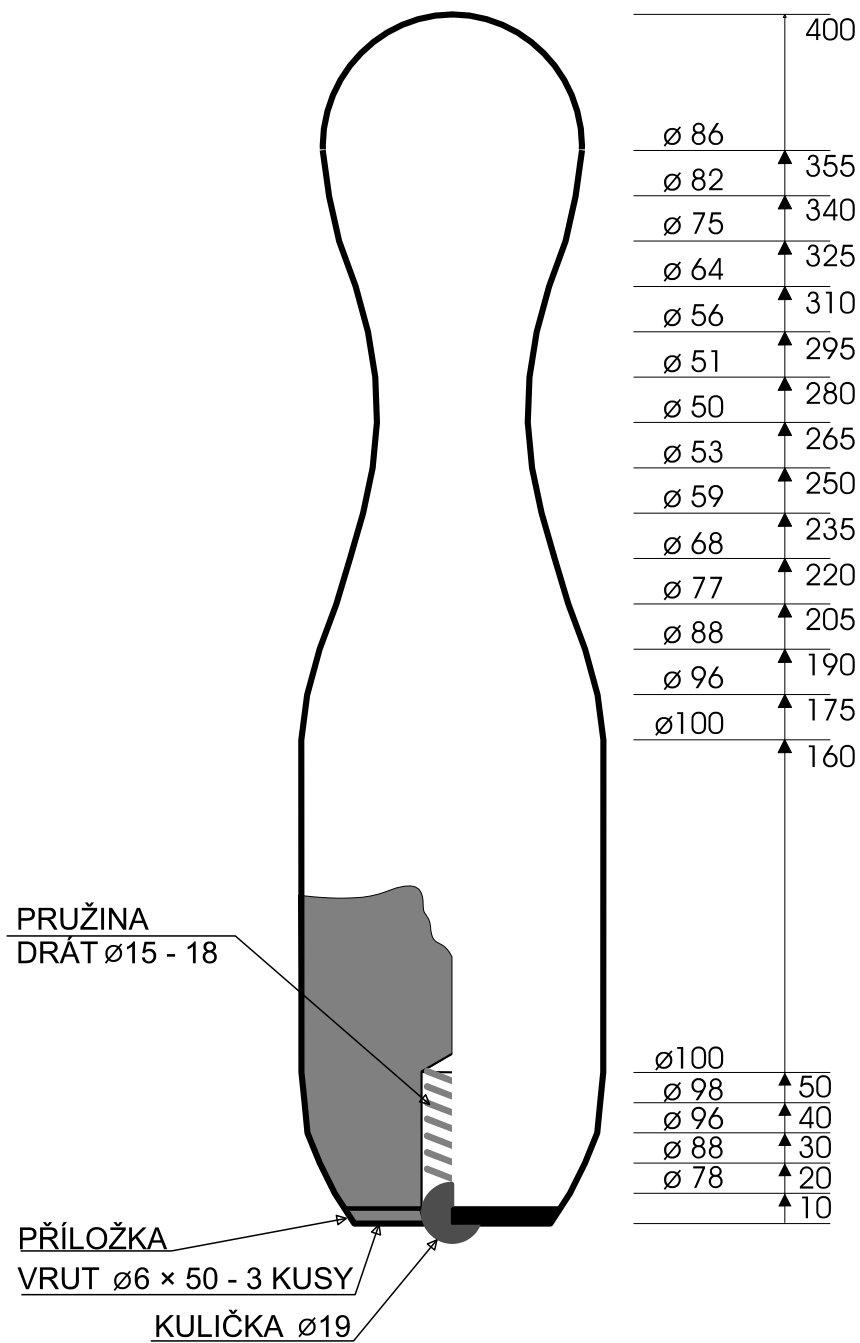
4.2. **POHLED „A“**
(ložiskový kříž)

POHLED "A"



4.3. KUŽELKA

KUŽELKA - ROZMĚRY



5. Obsah

1. VŠEOBECNÁ ČÁST	2
1.1. POJEM PRAVIDEL.....	2
1.2. PŮSOBNOST PRAVIDEL.....	2
1.3. VÝKLAD ZMĚNY A DOPLŇKY.....	2
1.4. DRUHY SOUTĚŽÍ.....	2
1.4.1. Mistrovské soutěže.....	2
1.4.2. Nemistrovské soutěže.....	2
1.4.3. Reprezentační utkání a soutěže.....	2
1.4.4. Povolný počet hodů v jednom dni.....	2
1.5. ÚBOR ÚČASTNÍKŮ SOUTĚŽÍ.....	2
1.5.1. Úbor hráčů.....	2
1.5.2. Úbor trenérů, cvičitelů.....	3
1.5.3. Úbor rozhodčích.....	3
2. PRAVIDLA HRY	4
2.1. DISCIPLÍNY.....	4
2.1.1. Soutěžní disciplíny.....	4
2.1.2. Hodnocení poražených kuželek.....	4
2.1.3. Parita počtu hodů na jedné hrací soupravě.....	4
2.2. HRA.....	4
2.2.1. Hrací doba.....	4
2.2.2. Začátek a konec hodu a startu.....	5
2.2.3. Regulérně poražené kuželky.....	5
2.2.4. Neregulérně poražené kuželky.....	5
2.2.5. Důvody k opakování hodu :.....	5
2.2.6. Odebírání poražených kuželek.....	5
2.3. PŘESTUPKY.....	6
2.3.1. Výčet přestupků hráčů.....	6
2.3.2. Více přestupků při jednom hodu.....	6
2.3.3. Udělení žluté karty.....	6
2.3.4. Udělení žlutočervené karty.....	6
2.3.5. Převzetí přestupků střídaného hráče.....	6
2.3.6. Osoby s povoleným vstupem do hracího prostoru.....	6
2.3.7. Osoby, podávající koule hráči.....	6
2.3.8. Přestupky trenérů, cvičitelů a doprovodu.....	6
2.3.9. Potrestání nulovým záznamem před hodem:.....	7
2.3.10. Udělení červené karty.....	7
2.3.11. Řešení pokračování hry a cvičných hodů při přerušení.....	7
2.3.12. Nejnižší přípustná venkovní teplota.....	7
2.3.13. Protesty v průběhu hry.....	7
2.3.14. Protesty po skončení soutěže.....	7
2.4. START JEDNOTLIVCŮ.....	8
2.4.1. Věkové a pohlavní kategorie.....	8
2.4.2. Zdravotní třídy a určení odhodové polohy.....	8
2.4.3. Prezentace závodníků a rozlosování.....	8
2.4.4. Start hráčů po blocích.....	9
2.4.5. Slučování kategorií.....	9
2.4.6. Zpracování výsledků.....	9
2.4.7. Hodnocení výkonu hráče.....	10
2.4.8. Záznam výkonu hráče, který závod nedokončil.....	10

2.4.9.	<i>Cvičné hody</i>	10
2.4.10.	<i>Řešení nerozhodného výsledku (plichty)</i>	10
2.5.	START DRUŽSTEV	11
2.5.1.	<i>Počet členů družstva</i>	11
2.5.2.	<i>Soutěže družstev</i>	11
2.5.3.	<i>Složení družstva</i>	11
2.5.4.	<i>Hodnocení výkonu družstva</i>	11
2.5.5.	<i>Nahlášení sestavy družstva</i>	11
2.5.6.	<i>Poradí hráčů družstva na startu</i>	11
2.5.7.	<i>Střídání hráčů družstva</i>	11
2.5.8.	<i>Zpracování výsledku utkání družstev</i>	11
2.5.9.	<i>Řešení Pflichty v utkání družstev</i>	12
2.5.10.	<i>Soutěže družstev</i>	12
2.5.11.	<i>Hodnocení dlouhodobých (vícekolových) soutěží družstev</i>	13
3.	HRACÍ SOUPRAVA	14
3.1.	ZÁVODNÍ POLE	14
3.1.1.	<i>Sloup s ramenem</i>	14
3.1.2.	<i>Ložiskový kříž</i>	14
3.1.3.	<i>Lanko</i>	14
3.1.4.	<i>Koule</i>	14
3.1.5.	<i>Kuželky</i>	14
3.1.6.	<i>Rozměry jednotlivých částí závodního pole</i>	15
3.2.	DOPLŇKY HRACÍ SOUPRAVY	15
3.2.1.	<i>Hlediště</i>	15
3.2.2.	<i>Šatna</i>	16
3.2.3.	<i>Klubovna</i>	16
3.2.4.	<i>Výsledková tabule</i>	16
3.2.5.	<i>Lékárnička</i>	16
3.2.6.	<i>Teploměr</i>	16
3.2.7.	<i>Zastřešení</i>	16
3.2.8.	<i>Časomíra</i>	16
3.3.	DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ	16
4.	PŘÍLOHY	17
4.1.	KUŽELNÍKOVÁ SOUPRAVA	17
4.2.	POHLED „A“	18
4.3.	KUŽELKA	19
5.	OBSAH	20